

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

I. ÚS 7/2011-25

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 9. marca 2011 v senáte zloženom z predsedu Petra Brňáka, zo sudkyne Marianny Mochnáčovej a sudcu Milana Ľalíka v konaní o sťažnosti F. K., S., zastúpeného advokátkou Mgr. Ľ. V., Ž., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Čadca v konaní vedenom pod sp. zn. 6 C 1645/99 takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo F. K. na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Čadca v konaní vedenom pod sp. zn. 6 C 1645/99 porušené bolo.

2. Okresnému súdu Čadca prikazuje, aby v konaní vedenom pod sp. zn. 6 C 1645/99 konal bez zbytočných prietahov.

3. F. K. priznáva finančné zadostučinenie v sume 4 000 € (slovom štyritisíc eur), ktoré je Okresný súd Čadca povinný zaplatiť mu do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Okresný súd Čadca je povinný uhradiť F. K. trovy právneho zastúpenia v sume 254,88 € (slovom dvestopäťdesiatštyri eur a osemdesiatosem centov) na účet jeho právnej zástupkyne Mgr. L. V., Ž., do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 22. decembra 2010 doručená sťažnosť F. K., S. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátkou Mgr. L. V., Ž., ktorou namietal porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Čadca (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 6 C 1645/99.

Sťažovateľ v sťažnosti uviedol:

„Sťažovateľ podal v zastúpení advokáta JUDr. J. P... žalobu zo dňa 29. 11. 1999 na Okresný súd v Čadci, čk. 6C 1645/99, ktorou sa domáha určenia, že nehnuteľnosti zapísané v katastrálnom území Čadca... patria do dedičstva po nebohej Š. K., zomr. 13. 12. 1992 v zmysle návrhu sťažovateľa. Uvedená žaloba bola na Okresný súd v Čadci doručená dňa 03. 12. 1999.

Okresný súd v Čadci výzvou zo dňa 19. 12. 2000, doručenou advokátovi sťažovateľa dňa 24. 01. 2001, žiadal sťažovateľa predložiť súdu v lehote 14 dní LV na pozemky, ktoré sú predmetom konania KN 6964, KN 6963, KN 14670, a to ich originály. Sťažovateľ uvedené doklady predložil v určenej lehote súdu.

Okresný súd v Čadci výzvou zo dňa 25. 04. 2003 vyzval sťažovateľa, aby v lehote 15 dní oznámil súdu, ak má takú informáciu, posledné bydliská odporcov... Okresný súd

urgenciou zo dňa 01. 04. 2004 vyzval sťažovateľa, aby tieto údaje doplnil. Vzhľadom k tomu, že sťažovateľ v čase prvej výzvy súdu nemal požadované informácie, pokúšal sa tieto informácie zistiť. Sťažovateľ v lehote určenej súdom požadované informácie súdu zaslal.

Následne uznesením Okresného súdu v Čadci zo dňa 09. 06. 2006 bol sťažovateľ vyzvaný, aby v lehote do 30 dní od doručenia tejto výzvy odstránil vady návrhu na začatie konania... pod sankciou odmietnutia podania. Sťažovateľ vady návrhu odstránil – doplnením návrhu zo dňa 24. 10. 2006, doručené Okresnému súdu v Čadci dňa 26. 10. 2006.

Okresný súd v Čadci výzvou zo dňa 20. 07. 2007 vyzval sťažovateľa na predloženie rovnopisov návrhu na začatie konania. Sťažovateľ predložil súdu požadované rovnopisy.

Okresný súd v Čadci uznesením zo dňa 17. 08. 2006 podanie sťažovateľa, ktoré bolo doručené súdu dňa 3. 12. 1999 odmietol. Voči tomuto uzneseniu sťažovateľ podal v zákonnej lehote odvolanie zo dňa 24. 10. 2006.

Sťažovateľ už v tom čase podal na Okresný súd v Čadci sťažnosť na prieťahy v konaní. Sťažovateľ poukazoval na to, že po dobu 6 a pol roka súd nevykonal vo veci žiaden úkon. Predsedníčka Okresného súdu v Čadci... v odpovedi zo dňa 1. 8. 2006 na sťažnosť sťažovateľa uviedla, že súhlasí so sťažovateľom v tom, že od podania návrhu (3. 12. 1999) vo veci právoplatne nerozhodol, ale aj napriek tomu nezistila nečinnosť zo strany konajúceho sudcu a ani subjektívne prieťahy v konaní. Sťažovateľ žiadal, aby Krajský súd v Žiline prešetril vybavenie sťažnosti predsedom Okresného súdu v Čadci. Krajský súd v Žiline písomnou odpoveďou zo dňa 24. 10. 2006, po prešetrení okolností významných pre posúdenie sťažnosti, skonštatoval, že nespokojnosť s vybavením prvej sťažnosti predsedníčkou súdu I. stupňa je dôvodná. Krajský súd vo svojej odpovedi uviedol, že je síce pravdou, že Okresný súd v Čadci v konaní vykonával jednotlivé procesné úkony za ušlé obdobie, avšak jeho celkový postup nemožno hodnotiť ako bezprostredne smerujúci k odstráneniu stavu právnej neistoty, a to ani vo forme procesného ukončenia veci. Osobitne, ak k procesu odstraňovania väd návrhu bolo prikročené až po viac ako šiestich rokoch od jeho podania.

Okresný súd v Čadci uznesením zo dňa 20. 07. 2007 rozhodol tak, že súd zmenil uznesenie Okresného súdu v Čadci zo dňa 17. 8. 2006, ktorým bolo odmietnuté podanie

navrhovateľa tak, že pôvodné podanie navrhovateľa zo dňa 29. 11. 1999 v spojení s doplneným podaním zo dňa 24. 10. 2006 sa neodmieta.

Voči tomuto uzneseniu podali odvolanie odporcovia v 30 a 31 rade, ktoré to odvolanie zaslal Okresný súd v Čadci sťažovateľovi na vyjadrenie podaním zo dňa 21. 12. 2007. Sťažovateľ sa v termíne určenom súdom k odvolaniu vyjadril.

Krajský súd v Žiline uznesením zo dňa 17. 06. 2008 uznesenie okresného súdu v spojitosti s opravným uznesením potvrdil.

Dňa 12. 01. 2009 sa na Okresnom súde v Čadci konalo prvé pojednávanie vo veci. Pojednávanie bolo odročené. Súd na pojednávaní dal procesným stranám 30 - dňovú lehotu na uzavretie mimosúdnej dohody. Vzhľadom k tomu, že strany v lehote nedospeli k dohode, sťažovateľ svojim oznámením zo dňa 12. 2. 2009 žiadal súd, aby v konaní pokračoval.

Sudca Okresného súdu konajúci vo veci po pojednávaní dňa 12. 01. 2009 vyjadril svoju zaujatosť, tak isto ako aj niektorí iní sudcovia Okresného súdu v Čadci. Krajský súd uznesením zo dňa 26. 03. 2009 sudcov Okresného súdu v Čadci... vylúčil z pojednávania a rozhodovania vo veci. Sudcov... z prejednávania a rozhodovania vo veci nevylúčil.

Okresný súd v Čadci výzvou zo dňa 29. 03. 2010 vyzval sťažovateľa k oznámeniu požadovaných informácií. Sťažovateľ predložil súdu v požadovanom termíne, a to dňa 19. 04. 2010 potrebné informácie.

V priebehu celého doterajšieho konania bola zo strany sťažovateľa ako aj jeho právnych zástupcov poskytnutá potrebná súčinnosť...

Postupom opísaným v predchádzajúcom odstavci Okresný súd Čadci porušil základné práva sťažovateľa podľa citovaného článku Ústavy Slovenskej republiky v konaní č. 6C 1645/99 svojou nečinnosťou od podania návrhu tj. 3. 12. 1999 až do dnešného dňa...

Sťažovateľ požaduje, aby jej Ústavný súd Slovenskej republiky priznal primerané finančné zadosťučinenie, predstavujúce čiastku 10.000,0 €... Uvedené finančné zadosťučinenie totiž primerané dĺžke prieťahov v konaní trvajúcich 11 rokov (prvé pojednávanie sa konalo po 10 rokoch od podania návrhu) ako aj horšej životnej situácii sťažovateľa spočívajúcej vo finančnej tiesni spôsobenej dlhotrvajúcim súdnym sporom, ktorý má za následok aj výrazné zhoršenie psychického a fyzického zdravotného stavu...“

Sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd o jeho sťažnosti rozhodol týmto nálezom:

„1. Základné právo sťažovateľa F. K.... podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky na prerokovanie jeho veci bez zbytočných prietahov Okresným súdom v Čadci, v konaní č. k. 6C 1645/99 porušené bolo.

2. Sťažovateľovi sa priznáva primerané finančné zadosťučinenie vo výške 10.000,0 € proti Slovenskej republike, a to do troch dní od právoplatnosti rozhodnutia.

3. Sťažovateľovi sa priznávajú trovy právneho zastúpenia vo výške 254,88 € proti Slovenskej republike do troch dní od právoplatnosti rozhodnutia.“

Ústavný súd uznesením č. k. I. ÚS 7/2011-9 z 27. januára 2011 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie sťažnosť sťažovateľa.

Okresný súd sa na základe výzvy ústavného súdu vyjadril k sťažnosti podaním sp. zn. Spr. 153/11 zo 7. februára 2011, v ktorom podrobne vymenoval jednotlivé úkony v namietanom konaní a uviedol:

„Prehľad procesných úkonov vo veci:

3. 12. 1999 – návrh, konajúca sudkyňa JUDr. J. S.

26. 1. 1999 – výzva na zaplatenie sup

21. 2. 2000 – sup zaplatený

24. 2. 2000 – sudkyňa žiadala pripojiť súvisiace dedičské spisy

27. 4. 2000 – urgencia na pripojenie spisov

19. 12. 2000 – ref. sudkyne

28. 2. 2000 – doručené žiadané doklady zo správy katastra

18. 5. 2001 – odpoveď práv. zást. navrhovateľa (výzvu súdu prevzal 29. 1. 2001)

po odchode JUDr. Scholtzovej ďalej spis referoval JUDr. D. B.

20. 9. 2001 – referát sudcu

13. 12. 2001 – doručená správa z katastra nehnuteľností

4. 2. 2002 – sudca žiadal pripojiť spisy a zmluvy

27. 2. 2002 – urgencia sudcu

13. 3. 2002 – záznam kancelárie

4. 4. 2002 – ref. sudcu
5. 6. 2002 – záznam kancelárie
6. 6. 2002 – sudca žiadal pripojiť spis 10C 487/97 na nahliadnutie
spis pripojený
27. 2. 2003 – ref. sudcu
25. 4. 2003 – výzva pre navrhovateľa
14. 5. 2003 spis po odchode JUDr. B. pridelený na konanie JU0r. H.
27. 11. 2003 – sudkyňa požiadala o vylúčenie z prejednávania a rozhodovania vo veci,
nakoľko navrhovateľka zastupovala v čase, keď vykonávala advokátsku prax
27. 11. 2003 – spis pridelený Mgr. M. Š.
1. 4. 2004 – ref. sudcu (urgencia pre navrhovateľa)
3. 6. 2004 sudca vzniesol námietku zaujatosti, predsedníčka súdu vrátila podanie sudcu na
doplnenie
dňa 23. 6. 2004 – spis pridelený Mgr. K.
6. 7. 2004 – sudkyňa vzniesla námietku zaujatosti (pre rodinné vzťahy)
dňa 4. 8. 2004 spis pridelený JUDr. K. K.
dňa 9. 8. 2004 – navrhovateľ reagoval na výzvu súdu
26. 5. 2005 – sudca nariadil predložiť spis VSÚ na právny rozbor
6. 6. 2005 – ref. VSÚ
10. 6. 2005, 18. 8. 2005, 29. 9. 2005 – záznam kancelárie (čl. 62)
10. 10. 2005 – ref. VSÚ
20. 10. 2005 – zisťovaný pobyt J. G.
9. 11. 2005 – doručená správa Mesta Čadca
20. 5. 2005 – zisťovaný pobyt Ing. M. K.
14. 3. 2006 – vyjadrenie odporcov k návrhu
9. 5. 2006 – ref. VSÚ (žiadané správy)
9. 6. 2006 – uznesenie – výzva pre navrhovateľa na odstránenie väd podaného návrhu zo
dňa 3. 12. 1999
čl. 91 – uznesenie – podanie navrhovateľa odmietnuté (17. októbra 2006, pozn.)
26. 10. 2006 – odvolanie navrhovateľa + doplnený návrh
27. 11. 2006 – ref. VSÚ

čl. 100 – uznesenie – podanie sa neodmieta 20. 7. 2007 – ref. VSÚ (20. júla 2007, pozn.)
14. 8. 2007 – navrhovateľ doručil súdu rovnopisy doplnujúceho návrhu, ktorý sa doručoval účastníkom konania

čl. 112 – odvolanie JUDr. M. R. (20. septembra 2007, pozn.)
19. 10. 2007 – ref. VSÚ
13. 11. 2007 – JUDr. R. zaslal súdu 25x odvolanie
21. 12. 2007 – ref. VSÚ
20. 2. 2008 – vyjadrenie navrhovateľa k odvolaniu

čl. 130 – opravné uznesenie (1. apríla 2008, pozn.)
1. 4. 2008 – ref. VSÚ 16. 5. 2008 – predkladacia správa (spis bol doručený Krajskému súdu v Žiline 3. júna 2008, pozn.)

čl. 136 – rozhodnutie KS Žilina (Krajský súd v Žiline potvrdil odvolaním napadnuté uznesenie okresného súdu a spis bol doručený okresnému súdu 18. augusta 2008, pozn.)
25. 8. 20058 – ref. VSÚ
14. 10. 2008 – ref. VSÚ
18. 10. 2009 (správne 18. októbra 2008, pozn.) – sudca vytýčil termín pojednávania na deň 12. 1. 2009, odročené za účelom mimosúdnej dohody, čl. 164 vznesená námietka zaujatosti

čl. 171 – navrhovateľ doručil súdu oznámenie, že k dohode nedošlo (12. februára 2009, pozn.)

čl. 173 – vyjadrenie sudcov OS Čadca k námietke zaujatosti

čl. 177 – spis zaslaný na KS Žilina (spis doručený Krajskému súdu v Žiline 17. marca 2009)

čl. 179 – rozhodnutie KS (spis vrátený okresnému súdu 3. apríla 2009)
16. 4. 2009 – ref. VSÚ

čl. 188 – dňa 23. 6. 2009 spis pridelený Mgr. G.
9. 3. 2010 – ref. sudcu
(29. marca 2010 bola zaslaná výzva žalobcovi – navrhovateľovi, pozn.)
19. 4. 2010 – doplnenie návrhu navrhovateľom (obsahujúce aj čiastočné späťvzatie žaloby, pozn.)
20. 4. 2010 – spis predložený sudcovi

Vzhľadom na vyššie uvedené konštatujem prietahy v konaní spôsobené tunajším súdom. “

K vyjadreniu okresného súdu zaujala stanovisko právna zástupkyňa sťažovateľa v podaní z 22. februára 2011, v ktorom zdôraznila, že aj vyjadrenie okresného súdu potvrdzuje priesťahy v namietanom konaní, a v celom rozsahu zotrvala na petite sťažnosti.

Predseda okresného súdu vo vyjadrení zo 7. februára 2011 a právna zástupkyňa sťažovateľa vo vyjadrení z 22. februára 2011 ústavnému súdu oznámili, že netrvajú na tom, aby sa vo veci konalo ústne pojednávanie, preto ústavný súd v súlade s § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil od ústneho pojednávania, keďže od neho nebolo možné očakávať ďalšie objasnenie veci.

Sťažnosť v tejto veci pôvodne prijal na ďalšie konanie uznesením z 27. januára 2011 I. senát ústavného súdu v zložení Milan Ľalík (predseda senátu), Marianna Mochnáčová a Peter Brňák (sudcovia). V zmysle rozvrhu práce ústavného súdu na rok 2011 účinného od 1. marca 2011 I. senát ústavného súdu rozhoduje v tomto zložení: Peter Brňák (predseda senátu), Marianna Mochnáčová (sudkyňa) a Milan Ľalík (sudca). Z uvedeného dôvodu vec prerokoval a vo veci samej rozhodol I. senát ústavného súdu v zložení, ktoré je uvedené v záhlaví tohto nálezu.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Sťažovateľ sa sťažnosťou domáhal vyslovenia porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, podľa ktorého každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných priesťahov.

Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou „Účelom základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním vecí na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu.“ (m. m. IV. ÚS 221/04).

Základnou povinnosťou súdu a sudcu je preto zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie.

Táto povinnosť súdu a sudcu vyplýva z § 6 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“), ktorý súdom prikazuje, aby v súčinnosti so všetkými účastníkmi konania postupovali tak, aby ochrana ich práv bola rýchla a účinná, ďalej z § 100 ods. 1 OSP, podľa ktorého len čo sa konanie začalo, postupuje v ňom súd i bez ďalších návrhov tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá.

Sudca je podľa § 117 ods. 1 OSP povinný robiť vhodné opatrenia, aby sa zabezpečilo splnenie účelu pojednávania a úspešné vykonanie dôkazov. Ďalšia významná povinnosť pre sudcu vyplýva z § 119 ods. 1 OSP, podľa ktorého sa pojednávanie môže odročiť len z dôležitých dôvodov, ktoré sa musia oznámiť. Ak sa pojednávanie odročuje, predseda senátu alebo samosudca spravidla oznámi deň, kedy sa bude konať nové pojednávanie.

Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným prietahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (III. ÚS 111/02, IV. ÚS 74/02, III. ÚS 142/03) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť vecí, o ktorej súd rozhoduje (1), správanie účastníka súdneho konania (2) a postup samotného súdu (3). V súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) v rámci prvého kritéria

ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (I. ÚS 19/00, II. ÚS 32/02). Podľa uvedených kritérií posudzoval ústavný súd aj sťažnosť sťažovateľa.

1. Pokiaľ ide o kritérium právna a faktická zložitosť veci, predmetom konania vedeného okresným súdom je určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, resp. určenie, že nehnuteľnosti patria do dedičstva po zomrelých vlastníkoch. Sťažovateľ je žalobcom a jeho žaloba smerovala pôvodne proti 25 žalovaným. Konania tohto typu tvoria štandardnú súčasť rozhodovacej činnosti všeobecných súdov, preto vec nemožno posúdiť ako právne a skutkovo zložitú. Nie je možné konštatovať právnu či skutkovú zložitosť veci len vzhľadom na početnosť účastníkov na strane žalovaných (pôvodne bolo sťažovateľom v žalobe označených 25 žalovaných) alebo nutnosť posúdenia právneho nástupníctva po zomrelých žalovaných.

2. Správanie účastníkov konania je druhým kritériom pri rozhodovaní o tom, či v konaní pred súdom došlo k zbytočným priet'ahom, a tým aj k porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy. Ústavný súd konštatuje, že sťažovateľ podaním žaloby s nedostatkami, ktoré odstránil až na výzvu okresného súdu podaním z 26. októbra 2006, prispel k priet'ahom v posudzovanom konaní. Avšak je potrebné dodať, že nečinnosť okresného súdu pri vyzvaní sťažovateľa na odstránenie nedostatkov jeho podania označeného ako žaloba, nemôže zmierniť zodpovednosť sťažovateľa ako žalobcu za podanie žaloby s nedostatkami.

3. Ďalším kritériom, podľa ktorého ústavný súd hodnotil, či v uvedenom konaní došlo k zbytočným priet'ahom, bol postup okresného súdu v predmetnej veci.

Ústavný súd pri vyhodnotení priebehu konania opísaného vo vyjadrení okresného súdu a zisteného aj z pripojeného spisu konštatuje, že aj keď v predmetnej veci okresný súd určité úkony vykonal, vzhľadom na celkovú dĺžku konania (konanie sa začalo dorúčením žaloby sťažovateľa 3. decembra 1999 a v čase doručenia sťažnosti trvalo viac ako 11 rokov) nekonal sústredene a efektívne, keď doteraz vo veci meritórne nerozhodol. Okresný súd si

teda nezvolil taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa sťažovateľ obrátil na súd so svojou žalobou.

Ústavný súd preto postup okresného súdu považuje za neefektívny a vyznačujúci sa priet'ahmi a pripomína, že nielen nečinnosť, ale aj neefektívna činnosť štátneho orgánu (všeobecného súdu) môže zapríčiniť porušenie ústavou zaručeného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov, ak činnosť štátneho orgánu nesmerovala k odstráneniu právnej neistoty týkajúcej sa tých práv, kvôli ktorým sa sťažovateľ obrátil na štátny orgán, aby o jej veci rozhodol.

Neefektívne konanie, resp. nečinnosť okresného súdu možno vidieť najmä v tom, že k výzve na odstránenie nedostatkov podania sťažovateľa označeného ako žaloba (doručeného okresnému súdu 3. decembra 1999) pristúpil okresný súd až po viac ako šiestich rokoch od doručenia tohto podania (uznesením z 9. júna 2006). Z obsahu spisu vyplýva, že sťažovateľ odstránil nedostatky svojho podania označeného ako žaloba až 26. októbra 2006 v rámci odvolania proti uzneseniu okresného súdu o odmietnutí jeho podania. Okresný súd následne po viac ako siedmich mesiacoch od odstránenia nedostatkov žaloby uznesením z 20. júla 2007 rozhodol, že podanie sťažovateľa označené ako žaloba neodmieta.

Napriek tomu, že v ďalšom období konania (od 20. júla 2007 do podania sťažnosti 22. decembra 2010) okresný súd dvakrát predkladal spis Krajskému súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“) na rozhodovanie, úkony okresného súdu (zaslanie žaloby žalovaným na vyjadrenie, príprava podkladov na predloženie spisu na rozhodnutie o odvolaní krajskému súdu, pojednávanie 12. januára 2009, príprava podkladov na predloženie spisu na rozhodnutie o námietke zaujatosti sudcov krajskému súdu a výzva sťažovateľovi) nenasvedčujú efektívnosti jeho postupu.

Neefektívna činnosť, resp. nečinnosť okresného súdu charakterizuje posudzované konanie ako celok, a preto ústavný súd nepovažuje za potrebné hodnotiť sporadické úkony okresného súdu. Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd dospel k záveru, že doterajším

postupom okresného súdu v posudzovanom konaní došlo k zbytočným priet'ahom, a tým aj k porušeniu základného práva s'ťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy.

III.

Ak ústavný súd pri rozhodovaní o s'ťažnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby podľa čl. 127 ods. 2 ústavy vysloví, že k porušeniu práva došlo právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom, prípadne nečinnosťou, zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah, prípadne prikáže tomu, kto právo porušil, aby vo veci konal.

Ústavný súd rozhodol v zmysle ustanovenia § 56 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde a prikázal okresnému súdu, aby vo veci konal bez priet'ahov.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie s'ťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

Podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde ak sa s'ťažovateľ domáha finančného zadosťučinenia, musí uviesť rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha.

Podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť s'ťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

S'ťažovateľ žiadal o priznanie primeraného finančného zadosťučinenia v sume 10 000 € z dôvodov uvedených v s'ťažnosti poukazujúc najmä na dlhotrvajúcu právnu neistotu.

Cieľom primeraného finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý

vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany, nielen deklaráciu porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez porušovania základného práva (IV. ÚS 210/04).

Podľa názoru ústavného súdu prichádza v tomto prípade do úvahy priznanie primeraného finančného zadost'učinenia.

Pri určení primeraného finančného zadost'učinenia ústavný súd vychádzal zo zásad spravodlivosti aplikovaných ESLP, ktorý spravodlivé finančné zadost'učinenie podľa čl. 41 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu.

Ústavný súd považoval priznanie sumy 4 000 € sťažovateľovi za primerané finančné zadost'učinenie podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde. Pri ustálení výšky finančného zadost'učinenia ústavný súd prihliadal na celkovú dobu posudzovaného súdneho konania a jeho priebeh, na mieru zavinenia okresného súdu na vzniknutých priet'ahoch v posudzovanom konaní, ako aj správanie sťažovateľa v konaní.

Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy. Sťažovateľ bol vo veci úspešný, a preto bolo potrebné rozhodnúť o úhrade trov konania okresným súdom. Ústavný súd priznal sťažovateľovi trovy konania z dôvodu právneho zastúpenia advokátkou pozostávajúce z odmeny advokátky za dva úkony právnej služby vykonané v roku 2010 (prevzatie a príprava zastupovania a písomné podanie sťažnosti ústavnému súdu). Vychádzal pritom z vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“). Podľa § 11 ods. 2 v spojení s § 3 ods. 1 vyhlášky je odmena advokáta (základná tarifa) v konaní pred ústavným súdom za jeden úkon právnej služby vykonaný v roku 2010 1/6 z výpočtového základu zo sumy 721,40 €, čo predstavuje za jeden úkon právnej služby odmenu v sume 120,23 € a 7,21 € režijný paušál. Odmena advokátke za poskytnuté právne služby v konaní pred ústavným súdom,

zvýšená o daň z pridanej hodnoty (keďže advokátka je jej platcom), predstavuje celkovú sumu 305,86 € (120,23 € x 2 plus 7,21 € x 2 = 254,88 €). Z týchto dôvodov ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto nálezu.

Podanie sťažovateľa z 22. februára 2011 nevyhodnotil ústavný súd vzhľadom na absenciu ústavnoprávneho rozmeru v jeho obsahu ako podanie relevantné na rozhodnutie vo veci samej, a preto odmenu zaň nepriznal.

Priznanú úhradu trov právneho zastúpenia je okresný súd povinný zaplatiť na účet právnej zástupkyne sťažovateľa (§ 31a zákona o ústavnom súde v spojení s § 149 OSP).

Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, treba pod právoplatnosťou nálezu uvedenou vo výroku tohto rozhodnutia rozumieť jeho doručenie účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 9. marca 2011